

DECIZIE

13 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul – Valeriu Doagă

Judecătorii – Tamara Chișca-Doneva, Ion Druță

examinând recursul declarat de Ursu Iurie și Ursu Artiom împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 13 iunie 2017,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de societatea pe acțiuni „Termoelectrica” împotriva lui Ursu Iurie, Ursu Ecaterina, Ursu Artiom și Ursu Cristina, intervenient accesoriu Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 54/167 cu privire la încasarea datoriei,

c o n s t a t ă

La 12 octombrie 2016 societatea pe acțiuni „Termoelectrica” (în continuare – „Termoelectrica” SA) a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva lui Ursu Iurie, Ursu Ecaterina, Ursu Artiom și Ursu Cristina, intervenient accesoriu Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 54/167 (în continuare – APLP nr. 54/167), iar în urma concretizării pretențiilor, a solicitat încasarea în mod solidar din contul lui Ursu Iurie, Ursu Ecaterina, Ursu Artiom și Ursu Cristina în beneficiul APLP nr. 54/167 datoria pentru consumul energiei termice în sumă totală de 54918,71 de lei pentru perioada noiembrie 2001 – octombrie 2016 și încasarea în mod solidar din contul lui Ursu Iurie, Ursu Ecaterina, Ursu Artiom și Ursu Cristina în beneficiul „Termoelectrica” SA cheltuielile de judecată sub forma taxei de stat (f.d.5-7, 40).

Prin hotărârea Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 13 decembrie 2016 s-a admis parțial acțiunea. S-a încasat în mod solidar de la Ursu Iurie, Ursu Ecaterina, Ursu Artiom și Ursu Cristina în beneficiul APLP nr. 54/167 suma de 19512,73 de lei cu titlu de datorie pentru energia termică pentru perioada noiembrie 2011 – octombrie 2016. S-a încasat în mod solidar de la Ursu Iurie, Ursu Ecaterina, Ursu Artiom și Ursu Cristina în beneficiul „Termoelectrica” SA suma de 585,38 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată. În rest, cererea de chemare în judecată s-a respins ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție (f.d.50).

La 29 decembrie 2016 „Termoelectrica” SA a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 13 decembrie 2016, solicitând scutirea de șa plata taxei de stat, admiterea apelului, casarea hotărârii cu

emiterea unei decizii de admitere integrală a acțiunii (f.d.54-55).

La 12 ianuarie 2017 Ursu Iurie, Ursu Ecaterina, Ursu Artiom și Ursu Cristina au depus cerere de apel împotriva hotărîrii Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 13 decembrie 2016, solicitînd admiterea apelului, casarea integrală a hotărîrii cu remiterea cauzei spre rejudecare (f.d.60-65).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 martie 2017 nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Ursu Iurie, Ursu Ecaterina, Ursu Artiom și Ursu Cristina. S-a acordat termen apelanților pentru a prezenta dovada de plată a taxei de stat pînă la 23 mai 2017, ora 10.00. S-a explicat apelanților că în cazul în care nu va prezenta dovada de plată a taxei de stat în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită (f.d.70-71).

În ședința de judecată din 23 mai 2017, reprezentantul „Termoelectrica” SA, Caușnean Valeriu a depus cerere de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat (f.d.77-79, 97-98).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 iunie 2017 s-a restituit cererea de apel depusă de Ursu Iurie, Ursu Ecaterina, Ursu Artiom și Ursu Cristina și s-a remis în adresa apelanților cererea de apel cu documentele anexate (f.d.106-108).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 13 iunie 2017 s-a respins apelul declarat de Ursu Iurie, Ursu Ecaterina, Ursu Artiom și Ursu Cristina și s-a menținut hotărîrea Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 13 decembrie 2016 (f.d.109, 110-115).

La 08 noiembrie 2017 Ursu Iurie și Ursu Artiom au depus cerere recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 13 iunie 2017, solicitînd repunerea în termen de declarare a recursului, admiterea recursului și casarea încheierii instanței de apel.

În motivarea recursului au relatat acțiunile procesuale desfășurate și au invocat că nu au recepționat încheierea de a nu da curs apelului deoarece nu au fost citați în modul prevăzut de dispozițiile art. 102 și art. 105 din Codul de procedură civilă.

Susțin că după depunerea apelului nu și-au schimbat domiciliul, iar instanța de apel nu a înmînat în modul corespunzător cererea de apel restituită și documentele anexate.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de Ursu Iurie și Ursu Artiom urmează a fi respins pentru următoarele.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de recurs reține că din materialele cauzei nu se poate desprinde momentul comunicării încheierii recurate (f.d.106-108), însă aceasta a fost expediată părților prin scrisoarea de însoțire nr. 1247-3 din 21 iulie 2017 (f.d.118), însă recursul a fost declarat la 08 noiembrie 2017, fapt confirmat prin amprenta sigiliului aplicată pe cererea de recurs. În atare circumstanțe, instanța de recurs consideră că recursul a fost declarat în termen, totodată fiind inoportună examinarea cerinței cu privire la repunerea în termen de declarare a recursului.

Verificînd legalitatea încheierii Curții de Apel Chișinău din 13 iunie 2017 prin prisma argumentelor invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că aceasta a fost emisă în concordanță cu normele de drept pertinente.

Articolul 365 alin. (4) din Codul de procedură civilă prevede că, la cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

Conform art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordînd apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În baza art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1) din Codul de procedură civilă.

Instanța de recurs menționează că, citarea părților este actul procedural de importantă majoră în desfășurarea procesului civil, a cărui îndeplinire are ca scop înștiințarea părților asupra termenului la care sunt chemate să se înfățișeze în fața instanței de judecată investită cu soluționarea litigiului dintre ele, pentru a-și formula apărările și susținerile referitoare la obiectul aceluși litigiu, asigurînd două principii fundamentale ale procesului civil: principiul dreptului la apărare și cel al contradictorialității dezbaterilor.

Instanța de recurs reamintește jurisprudența CEDO în cauza *Rassohin contra Moldovei* (Cererea nr. 11373/05, 18 octombrie 2011), unde Curtea reiterează faptul că articolul 6 § 1 nu garantează un drept de recurs împotriva deciziilor pronunțate în prima și a doua instanță. Însă, în cazul în care dreptul intern garantează un drept de recurs, procedura de recurs va fi tratată ca prelungire a procesului de judecată și, prin urmare, va cădea sub incidența articolului 6. Aceasta presupune, de exemplu, că părțile aflate în litigiu trebuie să beneficieze de un drept efectiv de acces la o instanță de judecată care va hotărî asupra „drepturilor și obligațiilor lor civile” (§ 32).

Iar în cauza *Russu contra Moldovei* (cererea nr. 7413/05, 13 noiembrie 2008) Curtea a notat că, „în practică, instanțelor de judecată naționale nu acceptă ca probă suficientă faptul expedierii unei scrisori de către o instanță judecătorească, ci solicită dovada expedierii” (§§ 23 - 28).

În conformitate cu art.105 alin.(5) din Codul de procedură civilă, citația sau înștiințarea adresată persoanei fizice se înmînează personal contra semnătură pe cotor. Citația sau înștiințarea adresată unei organizații se înmînează persoanei cu funcție de răspundere respective contra semnătură pe cotor sau, în cazul absenței acesteia, se înmînează în același mod unui alt angajat, considerîndu-se recepționată de organizație.

Articolul 106 din aceeași lege prevede că, dacă destinatarul refuză să primească citația sau înștiințarea, persoana împuternicită să o înmîneze consemnează refuzul pe citație sau înștiințare și o restituie instanței judecătorești. Persoana care refuză să primească citația sau înștiințarea se consideră înștiințată despre locul, data și ora ședinței de judecată sau despre locul, data și ora efectuării unui act procedural.

Neprezentarea ei în instanță nu împiedică judecarea pricinii sau efectuarea actului procedural.

Sensul autentic al dispoziției art. 106 din Codul de procedură civilă, determinat din perspectiva interpretării logico-gramaticale a textului legal, denotă faptul că, refuzul de a primi citația sau înștiințarea ori nereclamarea destinatarului pentru ridicarea citației sau înștiințării se consideră că ultimul a fost citat legal, deoarece citarea are drept scop înștiințarea destinatarului despre, locul data și ora îndeplinirii unui act de procedură.

Colegiul constată că, instanța de apel a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată recurenților Ursu Iurie și Ursu Artiom pentru examinarea chestiunii cu privire la primirea cererii de apel, or coroborând adresele recurenților inscripționate pe avizul de recepție nr. DS2000791199AS (f.d.101) cu cea de pe avizul de recepție nr.DS2000806357AS (f.d. 116) și cu cea din cererea de recurs (f.d.129), acestea sunt identice, ceea ce demonstrează că Ursu Iurie și Ursu Artiom își au domiciliul la adresa respectivă, iar refuzul ultimilor de a recepționa citația se echivalează cu înștiințarea acestora, or reieșind din pct.2 din Regulile privind prestarea serviciilor poștale, aprobat prin hotărârea Guvernului nr.1457 din 30 decembrie 2016, noțiunea de trimitere nereclamată este trimitere poștală care nu a fost distribuită (predată) destinatarului din cauza nesolicitării sau refuzului de recepționare a acesteia.

Mai mult, reieșind din datele inscripționate pe plicul DS2000791199AS (f.d.103 verso), 15 mai 2017 și 01 iunie 2016, termenul de păstrare a trimiterii poștale destinată lui Ursu Iurie, Ursu Ecaterina, Ursu Artiom și Ursu Cristina a fost de 16 zile, termen în care ultimii aveau obligația de a o ridica, or în baza pct.82 din Regulile privind prestarea serviciilor poștale, trimiterile poștale cu mențiunea „Predarea în mână proprie”, „Citație” sau „Înștiințare” se înmânează personal destinatarului. În lipsa acestuia, în cutia poștală individuală se lasă avizul de sosire pentru primirea trimiterii în unitatea poștală. Trimiterile poștale adresate persoanelor fizice și juridice, sediul cărora se află în afara localităților (stații meteorologice, ferme etc.), se ridică în unitățile poștale, cu forțele și mijloacele proprii, de către destinatari.

În această ordine de idei, Colegiul reține că instanța de apel a respectat dispozițiile art.369 alin.(1) lit. a) în coroborare cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, iar alegațiile recurenților precum că, încheierea instanței de apel din 13 iunie 2017 nu au recepționat-o, nu pot fi reținute, reieșind din raționamentele descrise supra.

Astfel, Colegiul menționează că Ursu Iurie și Ursu Artiom fiind interesați în soarta soluționării prezentului litigiu, urmau să întreprindă toate măsurile necesare de a proteja dreptul său de acces la instanță prin prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat, fapt omis de aceștia, or recurenții înaintînd cerere de apel, urmau să dea dovadă de diligență și să întreprindă măsuri în vederea susținerii poziției sale în proces, or conform art. 56 alin.(1) și (3) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sînt în drept să ia cunoștință de materialele dosarului, să facă extrase și copii de pe ele, să solicite recuzări, să prezinte probe și să participe la cercetarea lor, să pună întrebări altor participanți la proces, martorilor, experților și specialiștilor, să formuleze cereri, să reclame probe, să dea instanței explicații orale și scrise, să expună argumente și considerente asupra problemelor care apar în dezbaterile judiciare, să înainteze obiecții împotriva demersurilor, argumentelor și

considerentelor celorlalți participanți, să atace actele judiciare și să-și exercite toate drepturile procedurale acordate de legislația procedurală civilă. Participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

În consolidarea poziției, Colegiul reamintește jurisprudența CtEDO în cauza *Van Harn contra Germaniei* (cererea nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007) în care Curtea a reiterat că, ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție.

În acest sens, Colegiul menționează că atitudinea indiferentă a lui Ursu Iurie și Ursu Artiom în realizarea eficientă și întocmai a propriei căi de atac, în termenii instituiți reprezintă o omisiune evident admisă și urmează a fi aplicate consecințele legale procesuale.

Din aceste motive, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia respingerii recursului declarat de Ursu Iurie și Ursu Artiom, ca fiind neîntemeiat cu menținerea încheierii Curții de Apel Chișinău din 13 iunie 2017.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de Ursu Iurie și Ursu Artiom și se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 iunie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de societatea pe acțiuni „Termoelectrica” împotriva lui Ursu Iurie, Ursu Ecaterina, Ursu Artiom și Ursu Cristina, intervenient accesoriu Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 54/167 cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Ion Druță